

Nieuwjaarstoespraak 2015 van CdK Ank Bijleveld-Schouten, Commissaris van de Koning in Overijssel.

Dames en heren,

Allereerst natuurlijk alle goeds voor het nieuwe jaar gewenst!

Fijn dat u er allemaal bent.

2014 was een jaar vol hoogte- en dieptepunten.

Nooit waren er meer Overijsselse schaatsmedailles op de Olympische Winterspelen.

Het volledige Overijsselse podium op de 500 meter heren (de broers Mulder en Jan Smeekens) zal ik niet snel vergeten. Of wat te denken van ruiter Jeroen Dubbeldam die glorieus wereldkampioen werd in Caen. Wat vond ik het mooi om te zien hoe trots zijn dochter was.

En toch..... blijven mij de dieptepunten het meest bij.

Juist de geopolitieke kant van 2014 stemt mij het meest tot nadenken.

Vrede, veiligheid en vrijheid zijn niet vanzelfsprekend.

Dat is aan de vooravond van een verkiezingsjaar 2015 goed om ons te realiseren. Lang niet overal in de wereld kan je in vrijheid je stem uitbrengen en mag je zijn wie je bent.

Dames en heren,

Ik weet nog precies waar ik was toen ik gebeld werd over de ramp met de MH17.

Op de camping in Frankrijk werd mij de omvang en ernst duidelijk:

298 mensen, waaronder 7 Overijsselaars, verloren hun leven. Het huis van Tamara Ernst ligt hier op een steenworp afstand van het provinciehuis. Er hebben nog lang kaarsjes gestaan.

Juist in 2014, waarin op meerdere plekken in Europa gevoerde oorlogen werden herdacht zoals het begin van de Eerste wereldoorlog en herwonnen vrijheid werd gevierd zoals in Normandie, werden vrede en veiligheid misschien wel meer dan ooit op de proef gesteld.

En zo dichtbij.

Het Twents Jeugd Symfonie Orkest speelde vorig jaar nog in Kiev. De zalen waar ze optraden zijn nu deels verwoest. Oorlog is voelbaar aan de randen van Europa .

De Islamitische Staat, met hun onbeschrijfelijke terreur, heeft ons vervuld van afschuw.

En dat juist aan de vooravond van het jaar 2015 waarin we zeventig jaar vrede en vrijheid in Europa herdenken.

De provincie Overijssel werd 70 jaar geleden bevrijd door voornamelijk Canadese en Britse troepen.

Op 1 april 1945, Paaszondag, werd als eerste Overijsselse plaats Sint Isidorushoeve door Britse

eenheden bevrijd. Diezelfde dag namen de Britten via Beckum en Boekelo, Enschede en Diepenheim in. De Britten trokken via Oldenzaal en Denekamp verder in de richting van Noord Duitsland. De dagen erna bevrijdden ze Hengelo, Borne, Weerselo, Ootmarsum en Losser. Inmiddels hadden Canadese troepen de opdracht om het Twentekanaal bij Delden te veroveren. Ze probeerden op drie plaatsten over te steken. Dit liep uit op hevige gevechten met Duitse parachutisten. Uiteindelijk slaagden de Canadezen erin om een noodbrug over het Twentekanaal te slaan. Ook in Almelo stuitten de Canadezen op fel verzet. Het front liep tijdelijke vast bij Wierden. Op 5 april werden Almelo, Vriezenveen, Vroomshoop en Tubbergen bevrijd. De volgende dag werden Den Ham, Hardenberg en Gramsbergen bevrijd. De geallieerden draaiden vervolgens naar het westen en raakten Dedemsvaart aan. Voor de bevolking was dit aanleiding om in feeststemming de straat op te gaan, maar dat was helaas te vroeg gejuicht. De Duitse troepen pakten 15 Dedemsvaartse mannen op en fusilleerden hen in het zicht van de bevrijding.

Op 9 april slaagden de Canadezen erin de patstelling bij Wierden te doorbreken en Enter, Rijssen en Nijverdal werden bevrijd. Op 10 en 11 april, werd helaas ten koste van veel burgerslachtoffers Deventer bevrijd. Op dezelfde dag nog volgden Raalte en Ommen.

In de vroege ochtend van 13 april 1945 bevrijdden de Canadese troepen Dalfsen, waar zich de

geallieerde troepenmacht verzamelde om Zwolle binnen te trekken. Ook vanuit het Zuiden trokken de geallieerden richting Zwolle. Ondertussen werden Nieuwleusen, Staphorst en Steenwijk bevrijd. De volgende dag trok het Canadese leger, via Wijhe, Zwolle binnen. Dezelfde dag volgden de bevrijding van Genemuiden en Hasselt. Op 15 april trokken de Canadese troepen verder naar het Noorden. De officiële bevrijding van Kampen liet nog op zich wachten tot 19 april, toen Britse troepen de stad bevrijdden.

Zo kwam er een eind aan vijf jaar oorlog en onderdrukking in Overijssel.

U krijgt straks een overzichtskaartje van de bevrijding van Overijssel mee naar huis.

Op het bevrijdingsfestival Overijssel zullen we dit jaar speciaal stil staan bij 70 jaar bevrijding.

Zeventig jaar is niet eens zo lang geleden, mijn ouders hebben de oorlog nog meegemaakt. En er komen ook dit jaar weer Canadese bevrijders naar Overijssel in mei. Misschien wel voor de allerlaatste keer, want er leven er niet zoveel meer.

Dames en heren,

Ik zei het al: juist in een verkiezingsjaar is het goed ons te realiseren dat je lang niet overal in de wereld van je democratische rechten gebruik kunt maken. Wij kunnen dat wél, dus laten we dat doen.

Op 18 maart zijn de verkiezingen van Provinciale Staten.

Dan staan onze provinciale thema's centraal.

Dat zijn thema's die er toe doen!

Het gaat dan bijvoorbeeld over onze broodnodige regionale economische ontwikkeling. Teveel mensen zitten zonder werk in onze provincie, met name in Enschede en Almelo. In deze steden is de werkloosheid de afgelopen jaren hoog opgelopen. Het gaat op 18 maart ook over onze provinciale infrastructuur, onze wegen en vaarwegen, over het spoor in Overijssel, en over de inrichting van onze eigen leefomgeving over onze culturele voorzieningen.

Wat het extra bijzonder maakt is dat we voor het eerst gecombineerde verkiezingen hebben met de verkiezingen voor een aantal waterschappen (Groot Salland, Reest en Wieden en stukje Rijn en IJssel). Waterschap Vechtstromen heeft in verband met de fusie al verkiezing gehad.

Dames en heren, kom dus stemmen en maak van uw recht gebruik.

U kent mijn devies: niet stemmen, ook niet klagen! Mooi vind ik dat onze jongerenraad actief de boer (en de burger) op gaat voor de opkomstbevordering. (Fijn dat ik hun jaarverslag net in ontvangst mocht nemen)

Dames en heren,

De ontwikkelingen in de wereld nu en in het verleden sterken mij ook in de gedachte dat we ons moeten inzetten voor dialoog, voor verbinding en democratie in onze samenleving.

Wanneer we met elkaar praten en werkelijk naar elkaar luisteren, begrijpen we elkaar wellicht beter en neemt de kans op excessen af.

Wij moeten daar als bestuurders en volksvertegenwoordigers een grote rol in spelen. Wij moeten bruggen bouwen.

Laten we dat gesprek zoeken. In mijn jaarverslag, dat ik vandaag, mijn eerste werkdag van het nieuwe jaar uitbreng, roep ik daar toe op. Ik hoop natuurlijk dat u het met plezier leest en dat u er ook op reageert.

En laten we ook trots zijn op wat we doen, ik ben dat wel. Ik begon mijn toespraak met een aantal Overijsselse sporters. Er zijn er veel meer waar ik trots op ben: de voetbalvrouwen van FC Twente, de handbalsters van Sercodac uit Dalfsen, de volleyballers van Landstede.

Maár niet alleen sporters: de cultuurprijs Overijssel ging dit jaar naar Carl Wittrock en de talentprijs naar Typhoon. Mo van der Does (altsaxofoon) won op Prinses Christina concours Jazz en dat deed Bigbang olv Bert Franssen ook. Batmen spant de Kroon won de vrijwilligersprijs 2014. En Tubantia werd European Newspaper of the Year!

Gelukkig hebben we hier persvrijheid en de vrijheid om talenten te ontwikkelen. Ik hoop van harte dat we dat blijven koesteren en dat we het blijven stimuleren.

En dat brengt me bij Texas Radio.

Deze vijf mannen wonnen de Popprijs Overijssel 2014. Ze speelden op de zwarte cross en Oerol en nu hier voor u. U bent wel een beetje ander publiek dan normaal voor hen. Ze zullen vast een beetje aan u moeten wennen.

Ik heb hen gevraagd in het kader van mijn thema voor vandaag een nummer over vrijheid te spelen en dat is.....

Dames en heren ik vraag uw speciale aandacht voor dit nummer van Texas Radio.

Texas Radio, bedankt!

Nu breng ik graag samen met u een toast uit op het nieuwe jaar:

Meer dan ooit is duidelijk dat vrijheid onze gezamenlijke verantwoordelijkheid is.

Laten we hier in Overijssel en ver daárbuiten steeds de dialoog zoeken, bruggen bouwen en veelkleurig talent tot ontplooiing laten komen!

Proost!